

Wniosek

posła Wursta w sprawie budowy kolei normalnotorowej z Rachinia przez Dolinę (saliny) Strutyn-Rożniatów-Perehińsko-Niebyłów-Rosólnę-Starunię-Sołotwinę do Nadwórny z odnogą przez Jasień do Angelowa.

Powiaty doliński, kałuski, bohorodeczański i nadwórniański są w swej południowej połaci pod względem komunikacji kolejowej najbardziej zaniedbanym w kraju obszarem.

Dlatego grono osób prywatnych i reprezentantów instytucji publicznych — w tym względzie interesowanych — podjęło akcję, mającą na celu wybudowanie kolei lokalnej o normalnym torze, przecinającej wspomniany obszar, która będzie z Rachinia przez Dolinę (saliny) Strutyn-Rożniatów-Perehińsko-Niebyłów-Rosólnę-Starunię-Sołotwinę do Nadwórny z odnogą przez Jasień do Angelowa.

Staraniem i kosztem tego konsorcjum bardzo poważne krajowe siły fachowe opracowały i przygotowały dla tej kolei dołączone tu $\%.$ sprawozdanie komercyjne i obliczenie rentowności oraz sprawozdanie techniczne, jak niemniej projekt częściowo ogólny, a częściowo szczegółowy.

Zważywszy, że obszar ciążenia tej kolei lokalnej wynosi olbrzymią przestrzeń, bo przeszło 200.000 hektarów, a w tem z górą 100.000 hektarów — niemal dziewięćdziesiąt i w znikomej tylko części eksploatowanych lasów;

zważywszy, że tak ogromne obszary lasów są zupełnie odcięte od rynków zbytu;

zważywszy, że wskutek tego gniją i trupieją — ginąc niezużytkowane — krocie tysięcy sążni kubicznych materiałowego i opałowego drzewa, podczas gdy równocześnie coraz dotkliwszy brak i drożyzna tego drzewa grozi wprost katastrofą krajowi;

zważywszy, że w ten sposób giną dla gospodarstwa krajowego co roku bezpowrotnie miliony koron;

zważywszy, że ta kolej:

ułatwi wywóz soli z dolińskiej saliny, z bezpośrednią finansową korzyścią dla krajowego funduszu solnego,

umożliwi eksploatację znanych nawet poza granicami kraju torfowisk w Strutyniu, oraz

przyczyni się do rozwoju przemysłu woskowego i naftowego, mającego najlepsze widoki na terenach ciągnących się wzdłuż całej tej linii kolejowej, a rozwijającego się tam — pomimo doskonałych geologicznych warunków — tylko bardzo słabo, właśnie wskutek braku komunikacji kolejowej;

zważywszy, iż cały obszar ciężenia tej kolei z jednej strony ma bardzo słabą produkcję zboża i okopowizn, i musi je dla pokrycia swej konsumpcji — w wielkiej ilości importować, a z drugiej strony kwitnie na nim chów bydła, które obszar ten przy komunikacji kolejowej masowo mógłby eksportować i że także z tych względów projektowana kolej niezmiernie podniesie dobrobyt mieszkańców;

zważywszy, iż projektowana kolej z natury rzeczy spowoduje powstanie licznych fabryk dla przeróbki wyżej wzmiankowanych, tak obfitych na danym obszarze surowców i w następstwie sprowadzi także zużytkowanie (dla owych fabryk) olbrzymiej ilości sił wodnych z tamtejszych wód górskich;

zważywszy, że w ten sposób rozwinię się na wielką skalę eksploatacja przyrodzonego majątku wielkiej części kraju, dzisiaj zupełnie nie wykorzystywanego, a w następstwie podniesie się dobrobyt i siła podatkowa w kraju;

zważywszy, że wszystkie te warunki zabezpieczają projektowanej kolei wielkie finansowe powodzenie, bo — jak wykazuje przedłożone przy niniejszem obliczenie rentowności — kolej ta zapewnia inwestowanemu na nią kapitałowi 5% oprocentowanie;

zważywszy, iż wspomniane konsorcjum nagromadziło materiały fachowo opracowane przy niniejszem przedstawione, które umożliwiają rychłe i łatwe zoryentowanie się w danej sprawie;

zważywszy wreszcie, że zabiegi i ofiarność tego konsorcjum są jednym z rzadkich a bardzo pożądaných objawów inicjatywy prywatnej w dziedzinie rozwoju komunikacji kolejowej kraju i z tego względu, jeśli już nie na doraźne obecnie finansowe, to w każdym razie moralne poparcie kraju zasługuje, a nadto

gdy rzeczzone konsorcjum czyni zabiegi, by kapitałem prywatnym daną kolej lokalną powołać do życia i w tym względzie moralne choćby tylko uznania i poparcie Wysokiego Sejmu niezmiernie się przyczyni do pozyskania kapitału prywatnego — proszę, by Wysoki Sejm raczył powziąć następującą uchwałę:

I. Sejm uznaje projektowaną kolej lokalną „Rachiń-Dolina-Strutyn-Rożniatów-Perehińsko-Niebyłów-Rosólna-Starunia-Sołotwina-Nadwórna z odnogą do Angelowa“ za użyteczną i potrzebną ze względu na ogólne interesy kraju.

II. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby zbadał projektowaną kolej lokalną pod względem komercyjnym i finansowym i przedłożył na następnej sesji Sejmu odpowiednie wnioski.

We Lwowie, dnia 26. września 1907 r.

Wnioskodawca :

Wurst, w. r.

Pastor, Hupka, Rayski, Merunowicz, Jabłoński, Głabiński, Vayhinger, Sala, Federowicz, Fruchtmann, Buynowski, Stadnicki, Tomaszewski, Czarkomski-Golejewski, Tarnawski, Kolischer, Maiss, Mułachowski, Leo, Jahl, Sare, Huza, W. Czaykowski, Maryeński, Paygert, Bednarski, Loewenstein, Rozwadowski, Mycielski, Ciuchciński, Staniszewski, A. Lubomirski, Niezabitowski, Mandyczewski.